

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Léonie Laborde

*Bardoze,
Lapurdi
(1926-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Léonie Laborde, sortzez Haristoy, 1926ko azaroaren 12an sortu zen Bardozen, Lerine auzoguneko Berroaga etxean. Gurasoak ere bardoztarrak zituen: aita Lurberrieta etxekoa (maizterrak) eta ama Hondarraga etxekoa (jabeak). Laborde zurgin jaunarekin ezkondu zen, eta Maulio etxera, haren etxera joan zen bizitzera. Bost haur izan zituzten. Elkarrizketaren garaian, bakarrik bizi zen Maulio (edo Berhabegaraia) etxean, baina bi semeak etxetik hurbil zituen; etxekoak hor ziren elkarrizketaren egitean. Euskara konprenitzen du baina ez du aise mintzatzen.

Zintak

BDZ-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Erremundeguy, Joseba
- **Data:** 2013-02-08
- **Iraupena:** 18 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Dibon, Peio

Pasarteak

1. Bardoze herria, zabal-zabala

- **Erref:** BDZ-005/004
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:04:50. **Bukatu:** 00:05:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Lau auzogune nagusi kontaktzen ziren lehenengo denboran: 'Ibarre', 'Sarrada', 'Legarre' eta 'Leguine'. Ez badaki zehazki non ziren muga zuzenak, Léoniek dio gaur egun azken bi hauek 'Lambert' eta 'les Tisserands' auzoek ordezkatu dituztela.

Transkripzioa

- Badira kartier aunitz ez? Hemen... Zabala da, ez? "Bardos"...

- Bai, "oui, oui, oui, oui".

- Zenbat kartier...?

- "Y'a quatre quartiers, au moins. Y'a... 'Ibarre', 'Sarrada'... 'quart'... 'quartier des Tisserands'... Y'a 'Legarre' et 'Leguine'... je sais pas au juste, entre ces deux... On dit le 'quartier de Lambert', mais c'est peut-être un quartier... 'Les'... 'Les Tisserands' aussi, on dit... on dit... maintenant. Oh, c'est très vaste eh, au moins !"

2. Zerriki puska desberdinak Bardozeke euskaraz

- **Erref:** BDZ-005/006
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:11:05. **Bukatu:** 00:12:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Beste anitzek bezala, zerria etxean berean hiltzen zuten. Langileriari egunero janaria eman behar zutelako, hiru zerri hiltzen zituzten Léonieren etxean. Tokiko hizkeraz nola erraten ziren zerriki puska batzuk zerrendatzen dizkigu pasarte honetan.

Transkripzioa

- Apezari ere ematen zitzaion puska txikia? Apezari ere?

- Apezari, "ou on portait le boudin, ou bien les... les filets mignons. Mais le boudin, souvent."

- Hori, "filet mignon", nola erraten...? Badakizu... Nola erraten duzu euskaraz, "filet mignon"?

- "Euh... comment on disait...? 'Le filet', comment c'est...? 'Lunja'... 'lunja' c'est le fil... 'le filet'..."

- Nik ez dakit e... "filet mignon"... Bada... Aditua dut e, baina izena gero... Eta gero, odolkiak, eta artekia egiten zenituzten?

- Artekia, xingarra, kostak, galtxarrunak... galtxarrunak...

- Zer dira 'galtxarrunak'?

- "Les rognons".

- A to. Eta 'tripota', zer da?

- "Le boudin".

- A, a... guk 'odolkia' erraten dugu. A, tripotak egiten zenituzten?

- Tripotak, xauxikak... hum!

3. 'Os Bertrand' deitutako hezur ona

- **Erref:** BDZ-005/008
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:14:35. **Bukatu:** 00:16:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Pasarte honetan, Léonie denboran auzoan bikote baten artean entzundako elkarrizketa kontatzen digu. Afaltzeko mementoan, emazteak senarrari 'Os Bertrand' deitutako hezurra emateko galdegin zion, zopak zapora gehiago ukan zezan...

Transkripzioa

- "Y'avait la voisine là, pour dîner, elle avait besoin... quelque chose, et son mari, il était en train de couper le cochon: "Erraxü Bernadin, pika zaxü 'Or Bestrand'... 'Or Bestrand' hori." 'Bestrand', "comment on dit ? 'L'Os Bertrand' ?" 'Os Bestrand'? Elle voulait mettre ça au pot de soupe teh, pour dîner.

- Zer da hori?

- Hexurra!

- A, hezurra.

- Hexürra, "oui" !

- Eta zertako, zertako eman diote izen hori?

- "C'était les pa(rents)... les beaux-parents de Louissette, les parents de Léon."

- Bertrand izendatzen zen beraz?

- E?

- Bertrand izendatzen hintzen?

- Izena, Bertrand zuen?

- "Non mais... Bertrand, c'était l'os qui s'appelait !"

-A...!

- "L'Os Bertrand".

- Hezurrak bazuen izena, orduan?

- Hexürak... "On aimait beaucoup curer les os !" "Züin erraiten Bernadin ez duela /eztiela/ deuse bario... balio... balio, berri...e... Beha zaxü hor ari denez, urdian pikatzen hor! " "On se rappelle de quelques passages...!"

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-03-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com